

פצעים קשי ריפוי ופליאציה כיצד?

אלעד אריה קורן - פצעים וכל השאר
לאומית-גאולה
RN,BsN,TVN
שיעור בסיס

על מה נדבר היום?

- מה הוא פצע
- מודל טיים
- פצעים שאינם בני ריפוי
- פצעים גידוליים
- פצעי הקרנות
- פצעי קנדי
- זיהומים עוריים
- קרעי עור
- כיצד לצלם
- צורות טיפול

מה זה פצע?

פצעים וכל השאר
יחד לריפוי מלא

מודל T.I.M.E.

הכנת מיטת הפצע

מצבי רקע תורמים

בעיות סיסטמיות כגון:
- סכרת
- אי ספיקה
- מחלות כלי דם
- פיודרמה גנגרנוסום
- ממאירות

אבחון הפצע

אטיולוגיה ראשונית כגון:
- איסכמיה פריפרית
- לחץ
- ניתוח/ טראומה

התייחסות למצב המטופל

התייחסות הוליסטית:
- מצב נפשי
- נסיבות חברתיות
- גורמים סביבתיים

- T- רקמה שאינה חיונית
- I- זיהום או דלקת
- M- איזון הפרשות/ לחות
- E- שוליים ואפיתליזציה

- Tissue non-viable
- Infection or inflammation
- Moisture balance
- Edges & epithelization

פצעים שאינם בני ריפוי HPAT

- הפצע נמשך יותר מ- 3 חודשים או הינו הישנות של פצע קודם
- מרותק למיטה או לכסא/ מוגבל בתנועה בצורה אחרת
- אי נקיטת שתן/ צואה
- המטופל איבד יותר מ-5% ממשקלו ב-3 חודשים
- המטופל אינו מסוגל להימנע מהפעלת לחץ על איזור הפצע
- הפצע קשור לסיבוכי סוכרת/ PAD/ ניורופתיה/ אונקולוגי
- המטופל סובל משלב סופני של אי ספיקת כליות/כבד/לב או COPD
- היפוקסמיה/ אנמיה/ לויקוציטופניה/ טרומבוציטוזיס/ היפופרוטאינמיה

פצעים גידוליים

- גידול עורי
- ממאירות מרוחקת

עיקר הטיפול יתמקד בהקלה על תסמינים

כאב, ריח, דימום, הפרשות

פצעי הקרנות

- כוויה יזומה בשכבות שונות של העור
- לרוב תהיה כוויה קלה לטיפול
- אין עדיין כללים ברורים לטיפול
- אין להשתמש בתכשירים עם מתכות
- אין להשתמש בתכשירים שומניים

KENNEDY TERMINAL ULCER

- יכול להגיע מדרגה 1-2 לדרגה 4 בתוך שעות אחדות.
- רב הכיבי קנדי יהיו באזור הסקרום.
- צורה לא סדירה/ צורת אגס
- לרב המטופלים ימותו תוך 24-48 שעות.
- הטיפול יתמקד בעיקר במתן טיפול נוגד כאב יעיל/ הטבת נוחות.

ECTHYMA GANGRENOSUM

נגע בעור המופיע בזמן ספסיס בדרך כלל מפסאודומונס
ומתגים גרם שליליים אחרים,לעיתים גם פטריות או אחרים

מתבטא בנגעים עגולים או בגודל 1-5 ס"מ אזור אדמדם ומורם
שבמרכזו אזור שלפוחיתי ההופך במהרה לנקרוטי ואף לעיתים
ייראה המוראגי.

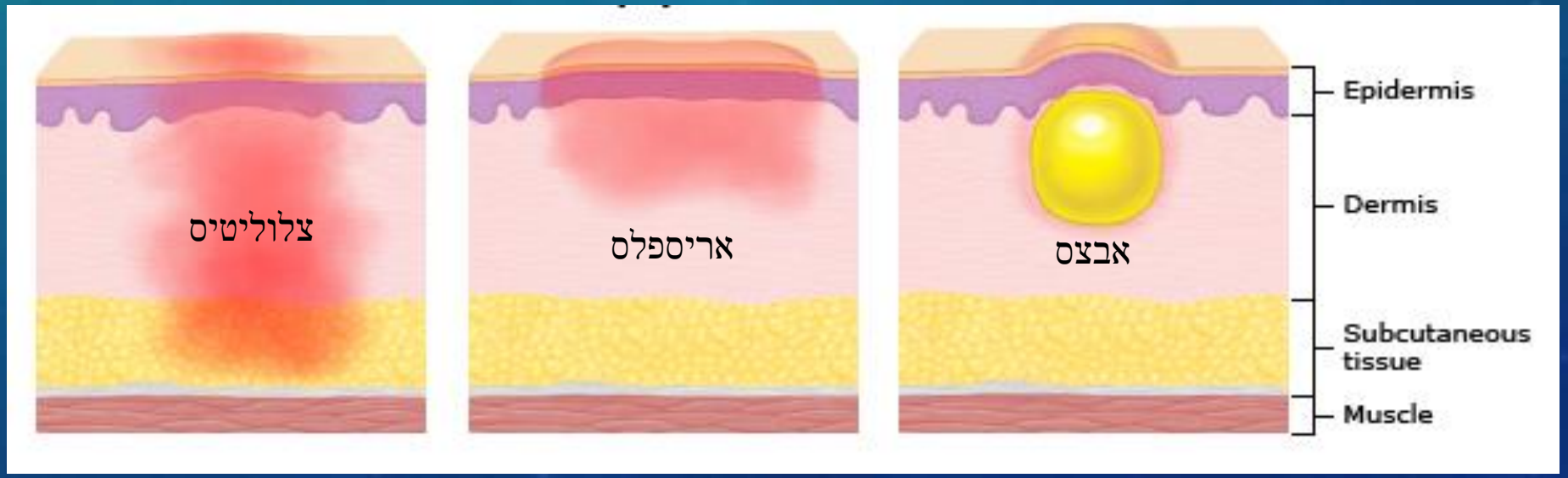
אריספלס

- שכבות העור העליונות
- קו תיחום ברור
- התחלה חריפה ופתאומית
- נוטה להיות עם סימנים סיסטמיים

צלוליטיס

- שכבות העור עמוקות
- אין תיחום ברור
- התחלה איטית והדרגתית
- פחות סימנים סיסטמיים

סיווג קרעי-עור

פצעים וכל השאר
יחד לריפוי מלא

ISTAP

סוג 1. ללא אבדן עור

קרע קווי או קרע עם מתלה אשר ניתן למתיחה וכיסוי מלא של הפצע

סוג 2. אבדן עור חלקי

מתלה עור אשר אינו ניתן מתיחה עד לכיסוי מלא של מיטת הפצע

סוג 3. אבדן עור מלא

ללא מתלה כלל, אשר מותיר את מיטת הפצע חשופה לחלוטין

תכשירים

ריכוז שיטות החבישה המומלצות- קרעי עור

קטגוריית חבישות	התוויות	סוג הפצע	הערות
חבישות רשת שאינן דביקות	פצעים יבשים או מפרישים	1,2,3	שומרת על לחות למספר דרגות פצע. הסרה א-טראומטית, עלול להזדקק לחבישה משנית
חבישות קצף (Foam)	הפרשות במידה בינונית, חבישה לאורך זמן (2-7 ימים, בתלות בכמות ההפרשות)	2,3	זהירות נדרשת בשימוש החבישות עם שוליים דביקים, עדיף להשתמש בחבישות ללא שוליים דביקים או בחבישות סיליקון
הידרוג'לים	מעניק לחות ישירה לפצע	2,3	שומרת על לחות למספר דרגות פצע. הסרה א-טראומטית, עלול להזדקק לחבישה משנית והגנה על העור הסובב מפני מסרציה בחלק מהג'לים.
דבק ביולוגי	לקירוב שולי הפצע	1	יש להשתמש באותו אופן כתפרים, כמובן שיש להיצמד להנחיות של המוסד המספק. מעקב צמוד נדרש כדי לוודא שלא נוצרת המטומה תחת מחלה-העור
אלגינטים	הפרשות במידה בינונית-רבה, המוסמטי	1,2,3	עלול לגרום לייבוש קיצוני של הפצע במידה ואין הפרשות מספקות, צפוי להזדקק לחבישה משנית
הידרופייבר	הפרשות במידה בינונית-רבה, ללא עדות לדימום פעיל, ניתן להשאיר למספר ימים לפי כמות ההפרשות.	2,3	ללא תכונות המוסטטיות, עלול לייבש את מיטת הפצע בהיעדר הפרשות, עלול להזדקק לחבישה משנית
חבישות אקריליות	הפרשות במידה בינונית-רבה	1,2,3	יש להסיר בזהירות, להשאיר מספר ימים
חבישות הידרוקולואיד	הפרשות מועטות-בינוניות, ניתן להשאיר כמה ימים	3	מנביר סיכון לזיהום אנאירובי, יש לעבור הדכה מסודרת בצורת ההסרה הנכונה ומומלץ להשאיר לאורך כמה ימים עד להסרה עצמונית.

קטגוריית חבישות	התוויות	סוג הפצע	הערות
חבישות כסף	פעילות אנטי-מיקרוביאלית יעילה ביותר, כולל חלק מהמחוללים העמידים.	1,2,3	אין להשתמש לאורך זמן ללא אינדיקציה ספציפית, יש לוודא חוסר-הימצאות אלרגיה לכסף, יש להשתמש בהימצאות סימנים קליניים להימצאות זיהום מקומי.
חבישת דבש	פעילות אנטי-מיקרוביאלית יעילה ביותר, כולל חלק מהמחוללים העמידים, בנוסף, משמשת בתור ג'ל מעודד אפיתליזציה ומשמר לחות.	1,2,3	יש לוודא חוסר-הימצאות אלרגיה לדבש, יש להשתמש בהימצאות סימנים קליניים להימצאות זיהום מקומי, להשתדל שלא להשתמש בתכשירים עם שוליים דביקים
תכשירי פוליידין (שאינם רשת שומנית)	אין להשתמש		תכשירי פוליידין יוצרים יובש בפצע, אינם מעודדים אפיתליזציה
Skin-stip	אין להשתמש		יש עדויות בספרות לכך שחבישה כזו נורמת לקרעים סביב הפצע המקורי, אולי עקב האיסור על הרטבה
פדי גזה	אין להשתמש		פדי גזה אינם מקבעים את מחלה העור, ועלולים לגרום למתיחה שלו, סגירה בניון לא טבעי ואף הגברת סיכון לנמק מקומי

רשימת מוצרים זו אינה כוללת את כל המוצרים אשר ניתן לטפל בעזרתם בקרעי עור, ישנם ככל הנראה מוצרים נוספים לפי שיקול דעתכם
ISTAP מעובד על-פי Skin-Tear Product selection guide (LeBlanc et al, 2016)

המלצות כלליות לטיפול

ניתן להשתמש בתכשירים ייעודיים להסרת דבקים במהלך החלפת חבישה.
אל תזדרזו בהסרת החבישה, יש להסיר במתינות ובסבלנות כדי למנוע נזק נוסף לעור.
שיקלו שימוש בתכשירי הגנה על העור כמו מבנים וספריי סיליקון בכל החלפת חבישה.
חשוב לסמן את גיוון ההסרה של החבישה עם חץ מצויר בסוש על גביה וכן להסביר למטפל/ת הבאה מה משמעותו.
במידה והפצעים בנפיים תחתונות, יש לוודא וריפה עורקית מספקת ולחבוש עם חבישות אלסטיות או גרבי-לחץ.
תמיד לשמן את העור, ללא חשש ובאופן שגרתי לפחות פעמיים ביום, לפי הערכות המטופל כדי למנוע קרעי עור.
יש לקיים אמדן עור ומצב הפצעים לעיתים קרובות, לחפש סימני זיהום ולעקוב אחר התקדמות הריפוי.
במידה ואין התקדמות, יש לפנות למומחית בנושא.

Scanned with

שיטות טיפול טופיקאליות

- ג'לים
- פומים/קצף
- רשתות משומנות
- סיליקונים
- אלגינטים
- הידרופייבר
- דבשים
- חבישות ספיגה מרובה

דגשים לצילום נכון

- תנאי תאורה
- פוקוס
- מרחק מהפצע
- פרטים חשובים קלינית שעלולים ללכת לאיבוד בתמונה
- האם כל הפצע נכנס בתמונה אחת?
- מתי הפצע מתועד **במהלך** הביקור
- תיעוד לאורך זמן

מידע נוסף להוסיף בעת התייעצות

פרט לתמונה מוצלחת של הפצע (או כמה תמונות ,או וידאו) הוסיפו גם הקשר:

- מה האטיולוגיה?
- הטיפול הנוכחי ,טיפולי עבר
- רקע רפואי
- מיקום הפצע
- רגישויות של המטופל/ת

- נכונות לטיפול (מניעת לחץ ,גרביים אלסטיות ,פעילות גופנית, תזונה ,בדיקות)

DEVON MEDICAL
DATE
# of pieces used

פצעים וכל השאר
יחד נריפא סלא

הצטרפו אלינו

העמותה לקידום ופיתוח תחום הפצע בישראל

פצעים וכל השאר
יחד לריפוי מלא

וואטסף ייעוץ מהיר: 054-7820117
Petza.org.il

